

Mezinárodní konference k projektu WRILAB2

www.wrilib2.eu

Didaktika psaní v cizím / druhém jazyce (zejména v češtině)

21. 11. 2016 FF UK, Praha, Celetná 20, Zelená posluchárna (místnost č. 141, 1. patro)

PROGRAM

8.45 – 9.15 Registrace účastníků

9.15 – 9.30 Slavnostní zahájení

9.30 – 10.40 Gerd Bräuer: *Úvodní přednáška o didaktice psaní v cizím / druhém jazyku k projektu WRILAB2 (v AJ) + diskuse Udine, Klagenfurt, Lublaň, Praha*

10.40 – 11.00 Přestávka na kávu

11.00 – 11.15 Lucia Vlkovičová: *Žánrový charakter písomnej komunikácie*

11.15 – 11.30 Jitka Cvejnová: *Problematika zadávání a hodnocení úloh ze psaní ve zkouškách pro trvalý pobyt na úrovni A1, A2*

11.30 – 11.45 Ida Kulhánková: *Specifika přípravy žáka s OMJ k PP z ČJL*

11.45 – 12.00 Dana Hůlková Nývltová: *Práce s fragmenty při nácviku dovednosti psaní*

12.00 – 12.15 Diskuse

12.15 – 12. 30 Helena Confortiová: *Písemný výcvik v pokročilé skupině zahraničních studentů*

12. 30 – 13. 00 Ilona Starý Kořánová: *Pořadí příklonek a vazby infinitivu*

13. 00 – 13.15 Romana Kratochvílová: *Odborná terminologie v písemném projevu nerodilých mluvčích*

13.15 – 13.30 Diskuse

13.30 – 14.30 Oběd v místě konání

14.30 – 16.30 Ana Adamovičová, Zuzana Hajíčková, Darina Ivanovová: *Workshop k projektu WRILAB2, on-line kurzy psaní v ČČJ*

16.30 – 16.45 Závěrečná diskuse

ANOTACE

Dr. Gerd Bräuer (Schreibzentrum, Pädagogische Hochschule Freiburg): **Úvodní přednáška o didaktice psaní v cizím / druhém jazyku k projektu WRILAB2**

PaedDr. Lucia Vlkovičová (ZŠ sv. Jozefa, Hlohovec): **Žánrový charakter písomnej komunikácie**

V príspevku sa vraciame k človeku ako sociálnej bytosti a ku komunikácii (špecificky písomnej). Používanie jazyka sa uskutočňuje vo forme individuálnych výpovedí, ktoré obsahujú špecifické podmienky a ciele komunikácie (na úrovni obsahu, štylistických prostriedkov a kompozície). Ich syntézou - interakciou - je žáner. Ponúkame pohľad niekoľkých žánrových škôl na proces tvorby textov, ktorý je vhodný aj pre potreby didaktiky písania pre cudzincov.

PhDr. Jitka Cvejnová (NÚV): Problematika zadávání a hodnocení úloh ze psaní ve zkouškách pro trvalý pobyt na úrovni A1, A2

Příspěvek se bude věnovat problematice prověřování dovednosti psaní u uchazečů pro trvalý pobyt. Zařazení této dovednosti do zkoušek klade velké nároky na tvůrce zkoušky, protože je třeba na jedné straně zvolit adekvátně žánr a tematiku úlohy z psaní tak, aby skutečně odpovídaly potřebám uchazečů, na druhé straně je třeba zvolit taková kritéria, aby napsaný text byl snadno a relativně hodnotitelný za podmínek stanovených organizačním řádem zkoušky. Autorka příspěvku představí některá řešení, která vznikla během vývoje zkoušek v letech 2009 až 2016 i některá řešení, s nimiž se počítá do budoucnosti.

Mgr. Ida Kulháňková (ÚJOP UK, Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka Praha): Specifika přípravy žáka s odlišným mateřským jazykem k maturitní písemné práci z českého jazyka

Stále více dochází k situaci, že i střední školu navštěvují žáci s odlišným mateřským jazykem bez předchozí zkušenosti se základním vzděláním v českém jazyce. Jako příklad dobré praxe lze přiblížit stav na konzervatořích, kde se v jedné třídě potkávají žáci z různých koutů světa, někteří i se zdravotním handicapem či specifickou poruchou učení. Příspěvek pojednává o specifikách přípravy žáka s odlišným mateřským jazykem k maturitní písemné práci z českého jazyka v prostředí konzervatoře (Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha; Konzervatoř Jana Deyla a střední škola pro zrakově postižené, Praha), přičemž metodika práce s žáky vznikala ve spolupráci s Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. V krátkém úvodu se zaměříme na přijímací řízení a možnosti studia s ohledem na novelu školského zákona platnou od 1. 9. 2016 (žáci se specifickými vzdělávacími potřebami, podpůrná opatření). Následně jsou v příspěvku prezentovány užité organizační formy výuky a metody práce se žáky s odlišným mateřským jazykem, zdravotním handicapem a specifickou poruchou učení.

Mgr. Dana Hůlková Nývltová, Ph.D. (MOC ÚJOP UK): Práce s fragmenty při nácviu dovednosti psaní

Ve svém příspěvku přiblížím některé konkrétní postupy, které vedou k rozvíjení dovednosti psaní ve výuce. Nácviu psaní je v učebnicích češtiny jako cizího jazyka věnován zdaleka nejmenší prostor. Obzvláště na vyšších úrovních se pak zužuje víceméně na zadání tématu k písemnému úkolu (napište dopis, napište stížnost, napište recenzi), kroky, které k napsání finálního útvaru vedou, však často chybí. Přitom právě přípravná cvičení jsou postupem, který studentům napomáhá se psaní učit (v mateřském jazyce i v cizím). Na jedné ukázce demonstřuji několik různých možných postupů, které by měly samostatnému psaní předcházet. Poukážu také na komponenty, které je třeba zohlednit při formulaci psací úlohy.

PhDr. Helena Confortiová, CSc. (externí výuka na PedF UK): **Písemný výcvik v pokročilé skupině zahraničních studentů**

Písemné problémy pokročilých studentů ČCJ, typy potíží a jejich četnost v jednotlivých jazykových rovinách. Práce s chybou ve výcviku psaní. Příspěvek vychází z kurzu Ústního a písemného vyjadřování pro zahraniční stážisty, který se realizoval na ÚBS FF UK a v němž bylo využito skriptum A. Hudousková a kol. (2015): Ústní a písemné vyjadřování pro pokročilé.

PaedDr. Ilona Starý Kořánová (ÚBS FF UK): Pořadí příklonek a vazby infinitivu

V příspěvku vycházím ze zkušeností s výukou tvorby textů v bakalářských a stážistických kurzech češtiny pro cizince Ústavu bohemistických studií. Jedním z nejobtížnějších jevů při osvojování češtiny jako cizího jazyka, a to i pro pokročilého cizince, je slovosled. Čeština se obvykle řadí mezi jazyky s volným slovosledem, avšak o tom, že postavení příklonek pevná pravidla má, se nepochybuje. Rodilý mluvčí si je osvojí spontánně odposlechem a následně je pak aplikuje při vyjadřování písemném. Naproti tomu studentovi češtiny jako cizího jazyka poslechová zkušenost získaná interakcí v přirozeném prostředí mluvené komunikace chybí a slovosled příklonek se musí záměrně učit. Situaci mu přitom mnohdy ztěžuje i odlišná intonace a přízvuk v rodném jazyce, který interferuje. A obrátí-li se na mluvnice, dostatečnou oporu v nich nenalezne, neboť důkladnější popis užívání příklonek pro účely studia češtiny jako cizího / druhého jazyka zatím chybí. Cílem příspěvku je proto a) navrhnout způsob popisu, na základě kterého užívání enklitik v psaném jazyce může student lépe pochopit, b) popsat porušování pravidla o pořadí enklitik ve výpovědích s infinitivními konstrukcemi, c) pokud to technické podmínky dovolí, na příkladech interaktivních cvičení ukázat metodiku výuky českého slovosledu v kurzu psaní.

PhDr. Romana Kratochvílová (Vysoká škola hotelová v Praze 8, spol. s r. o.): Odborná terminologie v písemném projevu nerodilých mluvčích

Odborné texty psané vysokoškolskými zahraničními studenty jsou často přijímány s určitými rozpaky. Navzdory intenzivní jazykové přípravě a několikaletému užívání češtiny během studia na vysoké škole vykazují studentské závěrečné práce cizinců řadu stylizačních nedostatků, a to především v rovině lexikální a syntaktické. Příspěvek se zaměřuje na analýzu chyb lexikální povahy a zamýšlí se nad obsahem a metodami jazykové výuky umožňující efektivní rozvíjení dovednosti odborného psaní.

PhDr. Ana Adamovičová, PhDr. Zuzana Hajíčková, Mgr. Darina Ivanovová (ÚBS FF UK / externí výuka na ÚBS FF UK): Workshop k projektu WRILAB2, on-line kurzy psaní v ČCJ

Základní informace o projektu WRILAB2, zejména o vytváření a pilotování online-kurzů psaní v ČCJ pro středně a více pokročilé studenty, reflexe studentů. Prezentace vybraných lekcí a aktivit. Jejich praktické vyzkoušení s účastníky workshopu.

Ústav bohemistických studií, Univerzita Karlova, Česká republika
Dipartimento di Lingue e Letterature Straniere, Università di Udine, Itálie
Schreibzentrum, Pädagogische Hochschule Freiburg, Německo
SchreibCenter, Alpen-Adria-Universität, Rakousko
Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Slovinsko

Lifelong
Learning
Programme

